

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 ^(*)

27 APRIL 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van
de Belgische nationaliteit**

(Ingediend door de heer Frans Lozie
en mevrouw Martine Schüttringer)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de procedure om de Belgische nationaliteit te verkrijgen sterk te vereenvoudigen. Al wie in ons land een nieuw leven wil opbouwen moet immers, na een minimale termijn, de Belgische nationaliteit kunnen verwerven. Het gaat niet meer op de mensen een zware en irritante procedure op te leggen, waarbij zij moeten aantonen hoe «onbesproken» zij wel zijn : zij moeten een blanco strafregister hebben en blijk geven van een voldoende wil tot integratie. Aangezien aan autochtone Belgen of aan migranten van de derde generatie geen enkele beperkende voorwaarde wordt opgelegd, moet die evenmin worden opgelegd aan migranten van de eerste en de tweede generatie.

De indieners van dit voorstel hebben in dit verband nochtans niet gekozen voor de automatische toekenning van de nationaliteit, zonder enige bewuste handeling. Een nieuwe nationaliteit aannemen is voor de persoon die zo'n keuze maakt soms - gelet op de draagwijdte ervan - een moeilijke, meestal een emotionele beslissing. De verkrijging van de nationali-

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 ^(*)

27 AVRIL 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code de la
nationalité belge**

(Déposée par M. Frans Lozie et
Mme Martine Schüttringer)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi vise à simplifier fondamentalement la procédure d'acquisition de la nationalité belge. Toutes les personnes qui souhaitent commencer une existence nouvelle dans notre pays doivent en effet pouvoir accéder, après un délai minimum, à la nationalité belge. Il n'y a plus lieu de leur imposer une procédure lourde et vexatoire au cours de laquelle ils doivent montrer «patte blanche» en termes de casier judiciaire vierge et de volonté suffisante d'intégration. Aucune condition restrictive n'étant imposée aux Belges de souche ou aux immigrés de la troisième génération, il ne convient pas non plus qu'il y en ait pour les immigrés de la première et de la deuxième génération.

Les auteurs de la présente proposition n'ont toutefois pas voulu retenir ici le système de l'attribution automatique de nationalité, sans acte volontaire. L'adoption d'une nouvelle nationalité implique une décision qui peut être difficile, vu sa dimension le plus souvent émotionnelle pour la personne qui la prend. L'acquisition de la nationalité doit dès lors

(*) Quatrième session de la 49ème législature

teit moet dan ook op basis van een bewuste, vrije keuze gebeuren. Zodra die stap evenwel gezet is, moet het volstaan dat de kandidaat ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand verklaart dat hij Belg wil worden om de Belgische nationaliteit ook te verkrijgen. Die daad is het resultaat van een persoonlijke beslissing die voldoende zwaarwegend is opdat die verklaring kan worden beschouwd als een kennelijk en toereikend bewijs van de bereidheid tot integratie in de nationale gemeenschap. De normale procedure voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit wordt op die manier teruggebracht tot een louter administratieve formaliteit.

Voor de vreemdeling die in België geboren is en er sindsdien zijn hoofdverblijf heeft (migranten van de tweede generatie), voorziet het huidige Wetboek van de Belgische nationaliteit reeds in de verkrijging van de nationaliteit door nationaliteitsverklaring. Dit wetsvoorstel breidt die regeling uit tot alle vreemdelingen die de toestemming hebben gekregen zich in België te vestigen en die ten minste vijf jaar - drie jaar zelfs voor vluchtelingen en staatlozen - in ons land verblijven (migranten van de eerste generatie). Naast die uitbreiding wordt deze administratieve procedure vereenvoudigd door de opheffing van iedere gerechtelijke controle. Net zomin als voor de Belgen door geboorte, kan de toekenning van de nationaliteit hen worden geweigerd op grond van een tekortkoming aan hun verplichtingen. De strenge controles waaraan de vreemdelingen zich moeten onderwerpen vóór ze zich in ons land mogen vestigen, maakt enige andere controle trouwens overbodig.

Ter wille van de samenhang wordt deze vereenvoudigde administratieve procedure uitgebreid tot de andere gewone wijzen om de nationaliteit te verkrijgen, met name de verkrijging door nationaliteitskeuze, de verkrijging op grond van een huwelijk en de verkrijging wegens het bezit van de staat van Belg, alsmede tot de her verkrijging van de nationaliteit na verlies of vervallenverklaring ervan. Deze procedure is echter zo eenvoudig dat het voor een van de voormelde wijzen om de nationaliteit te verkrijgen onmogelijk wordt om voor iemand die in het buitenland verblijft, de bewijzen van zijn werkelijke banden met ons land te beschouwen als zijnde gelijkwaardig met een verblijf in België. Wie in het buitenland verblijft en dergelijke bewijzen kan voorleggen, zal evenwel nog steeds de Belgische nationaliteit kunnen verkrijgen, maar dan uitsluitend via naturalisatie door de wetgevende macht.

In een zelfde streven naar samenhang met de gewone wijzen om de Belgische nationaliteit te verkrijgen, wordt in verband met de voorwaarden om ze te verkrijgen via de bijzondere weg van de naturalisatie door de wetgevende macht, een aanzienlijke versoepeling in uitzicht gesteld. Iedere vreemdeling met hoofdverblijf in België of die andere werkelijke banden met

résulter d'un choix activement et librement posé. Mais, une fois ce choix personnel accompli, il doit suffire que le candidat déclare sa volonté devant l'officier de l'état civil pour que la nationalité belge lui soit octroyée. L'acte ainsi posé résulte d'une décision personnelle suffisamment lourde de sens pour qu'on considère cette déclaration comme une preuve manifeste et suffisante de la volonté d'insertion dans la communauté nationale. La procédure normale d'acquisition de la nationalité belge se trouve ainsi ramenée à une simple formalité administrative.

L'actuel Code de la nationalité belge connaît déjà l'acquisition de la nationalité sur déclaration pour l'étranger né en Belgique et y ayant sa résidence principale depuis sa naissance (immigrés de la deuxième génération). Ce système est ici étendu à tous les étrangers qui sont autorisés à s'établir en Belgique et qui y résident depuis au moins cinq ans, voire trois ans pour les réfugiés et apatrides (immigrés de la première génération). Outre cette extension, cette procédure administrative est allégée par la suppression de tout contrôle judiciaire. Pas plus qu'aux Belges de naissance, cette nationalité ne peut en effet leur être refusée sur la base d'un manquement aux devoirs. La sévérité des contrôles auxquels sont soumis les étrangers avant d'être autorisés à s'établir dans notre pays, rend d'ailleurs tout autre contrôle superflu.

Par souci de cohérence, cette procédure administrative allégée est étendue aux autres modes ordinaires d'acquisition de la nationalité que sont l'acquisition par option, l'acquisition en vertu du mariage et l'acquisition en raison de la possession d'état de Belge, ainsi qu'au recouvrement de la nationalité après sa perte ou sa déchéance. La simplicité de cette procédure exclut toutefois la possibilité, pour l'un ou l'autre de ces modes d'acquisition, qu'en cas de résidence à l'étranger, soient évaluées comme équivalant à la résidence en Belgique, les preuves d'attaches véritables avec notre pays. Les personnes résidant à l'étranger et présentant de telles preuves pourront toutefois toujours accéder à la nationalité belge, mais uniquement par biais de la naturalisation par le pouvoir législatif.

Dans le même souci de cohérence par rapport aux modes ordinaires d'acquisition de la nationalité belge, le mode particulier d'acquisition que constitue la naturalisation par le pouvoir législatif voit également ses conditions d'accès considérablement assouplies. Tout étranger ayant sa résidence principale en Belgique ou démontrant d'autres formes d'attaches véri-

ons land kan aantonen, zal de naturalisatie kunnen aanvragen. Er zullen dus geen specifieke eisen worden gesteld aan wie de naturalisatie aanvraagt. Overeenkomstig de artikelen 9 en 74 van de Grondwet zal toekenning van de naturalisatie evenwel onderworpen blijven aan de huidige parlementaire procedure, waarbij de Kamer van volksvertegenwoordigers, op advies van het parket, onder meer moet nagaan in hoeverre de motieven ter staving van die aanvraag ernstig en actueel zijn.

De wil van de kandidaat om zich te integreren zal evenwel niet meer mogen worden beoordeeld, aangezien dat criterium overduidelijk al te subjectief is en al te vaak ruimte laat voor volstrekte willekeur, ja zelfs voor een absoluut onduldbare vorm van cliëntelisme. In een procedure voor de verkrijging van de nationaliteit nagaan of de wil tot integratie aanwezig is, lijkt overigens onzinnig : op de keper beschouwd is de aanvraag om de Belgische nationaliteit te verkrijgen op zich het duidelijkste bewijs dat de kandidaat zich in de Belgische samenleving wenst te integreren. Het feit dat de vreemdeling, doordat hij de Belgische nationaliteit aanvraagt, aanvaardt zich, onder meer wat zijn gezinsleven betreft, nog uitsluitend aan de Belgische burgerlijke wetten te onderwerpen, blijkt immers een toereikende aanwijzing te zijn omtrent zijn integratiebereidheid en maakt het verifiëren van het bestaan van die bereidheid evenals enig ander loyaliteitsbewijs overbodig.

Dit voorstel ligt ook expliciet in het verlengde van de huidige trend om het begrip «nationaliteit» van zijn voetstuk te halen. Het verschil in rechten en plichten tussen mensen die een bepaalde nationaliteit al dan niet hebben, wordt namelijk almaar kleiner. Zo werden de nieuwe rechten die de jongste jaren in onze Grondwet werden ingeschreven, bijna altijd toegekend aan al wie - ongeacht zijn nationaliteit - op het grondgebied verblijft. In dat verband volstaat het te verwijzen naar de fundamentele economische en sociale rechten die door artikel 23 van de Grondwet worden gewaarborgd. Voorts speelt de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens in dat opzicht een belangrijke rol : het veroordeelt de discriminaties waarvan vreemdelingen nog al te vaak het slachtoffer zijn.

Er zijn echter nog altijd een aantal aangelegenheden - zoals de politieke rechten - die aan de hoedanigheid van Belg verbonden blijven (artikel 8 van de Grondwet). Wij betreuren dat verschil in behandeling en wensen daar overigens een einde aan te maken (zie ter zake het door de heren Vincent Decroly en Frans Lozie op 11 december 1995 ingediende voorstel tot herziening van de Grondwet (Stuk Kamer nr. 297/1 - 1995/96), meer bepaald in verband met het actief en passief kiesrecht bij de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen (zie in dat verband het

tables avec notre pays pourra demander la naturalisation. Aucune exigence particulière n'est dès lors requise dans le chef du demandeur. Conformément aux articles 9 et 74 de la Constitution, l'octroi de la naturalisation restera cependant soumis à la procédure parlementaire actuelle, la Chambre des représentants devant notamment, sur avis du parquet, évaluer le sérieux et l'actualité des motifs qui justifient la demande.

La volonté d'intégration du candidat ne pourra toutefois plus être vérifiée, ce critère présentant une subjectivité trop évidente et laissant trop souvent place à l'arbitraire le plus total, voire à des formes particulièrement insoutenables de clientélisme. Le contrôle de la volonté d'intégration apparaît d'ailleurs comme un non-sens dans une procédure d'acquisition de la nationalité, dans la mesure où la demande d'obtention de la nationalité belge constitue, à tout bien considérer, la meilleure expression d'un souhait d'adhésion à la société belge. Le fait qu'en demandant à acquérir la nationalité belge, l'étranger accepte de ne plus être soumis, notamment en ce qui concerne sa vie familiale, qu'aux seules lois civiles belges, apparaît en effet comme un indice suffisant de sa volonté d'intégration et rend superflue toute vérification de l'existence de cette volonté, ainsi que toute autre preuve d'allégeance.

La présente proposition s'inscrit explicitement dans le mouvement actuel de désacralisation de la notion de nationalité. La différence de droits et de devoirs que confère la nationalité par rapport à ceux qui ne l'ont pas, tend en effet à s'amenuiser de plus en plus. Ces dernières années, les droits nouveaux inscrits dans notre Constitution ont par exemple presque toujours été accordés à tous ceux qui résident sur le territoire, sans distinction de nationalité. Il suffit de rappeler à cet égard les droits économiques et sociaux fondamentaux, garantis par l'article 23 de la Constitution. En outre, la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme joue un rôle considérable à ce sujet en condamnant les discriminations dont les étrangers sont encore trop souvent l'objet.

Il subsiste cependant des matières, comme les droits politiques, qui restent attachés à la qualité de Belge (article 8 de la Constitution). Nous déplorons cette différenciation et souhaitons d'ailleurs la supprimer (voir, à ce propos, la proposition de révision de la Constitution, déposée le 11 décembre 1995, par MM. Vincent Decroly et Frans Lozie, Doc. Chambre, n° 297/1 - 95/96), notamment pour ce qui concerne le droit de vote et d'éligibilité aux élections communales et provinciales (voir, à ce propos, la proposition de loi, déposée le 19 décembre 1995, par MM. Frans

door de heren Frans Lozie en Vincent Decroly op 19 december 1995 ingediende wetsvoorstel (Stuk nr. 331/1 - 1995-96)). Iedere op nationaliteit gebaseerde discriminatie tussen inwoners van ons land zal pas kunnen worden voorkomen als er geen rechten meer zijn die specifiek voor Belgen voorbehouden zijn.

De uitbreiding van het stemrecht tot de vreemdelingen vormt echter geen alternatief voor de vereenvoudigde toegang tot de Belgische nationaliteit of omgekeerd. Om twee redenen moeten beide hervormingen gelijktijdig worden uitgevoerd: de toegang tot de nationaliteit is een daad van culturele toetreding tot een gemeenschap van mensen, die men de vreemdelingen niet kan opleggen; voorts vormt het stemrecht een tegenwicht voor de belastingheffing waaraan ook de vreemdelingen onderworpen zijn. Er zullen hoe dan ook altijd vreemdelingen zijn die - om welke reden ook - hun oorspronkelijke nationaliteit willen behouden en de Belgische nationaliteit (nog) niet wensen te verwerven. Maar ook die mensen moeten hun fundamentele rechten - onder meer hun actief en passief stemrecht - kunnen uitoefenen. Deelnemen aan de politieke bedrijvigheid van de Belgische samenleving moet worden toegestaan, ongeacht tot welke cultuur de vreemdeling zich rekent, met andere woorden zonder dat hij ertoe wordt gedwongen zijn oorspronkelijke nationaliteit af te zweren.

Dit wetsvoorstel past ook zeer duidelijk in de ruimere context van de racismebestrijding. Een zo groot mogelijke vereenvoudiging van de toegang tot de Belgische nationaliteit staat haaks op de ideeën die door extreem-rechts worden verdedigd, luidens welke de Belg, op grond van het feit dat hij Belg is, meer waard zou zijn ten opzichte van zijn medeburgers met een andere nationaliteit. In dat raam hebben wij bewust geen enkele bevoorrechte behandeling willen inbouwen ten gunste van onze medeburgers die uit een ander land van de Europese Unie afkomstig zijn. De procedure tot verkrijging van de Belgische nationaliteit moet voor iedereen - ongeacht zijn land van herkomst - worden vereenvoudigd en zo vaak mogelijk een louter administratieve formaliteit worden.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Voor uit Belgische ouders geboren kinderen geldt een onderscheid, al naar gelang ze op het Belgische grondgebied dan wel in het buitenland zijn geboren. Dit artikel wil dat onderscheid wegwerken. Er wordt voorgesteld dat elk uit Belgische ouders geboren kind automatisch Belg wordt, ongeacht zijn geboorteplaats.

Lozie et Vincent Decroly, Doc. Chambre, n° 331/1 - 95/96). Toute discrimination entre les habitants de notre pays se fondant sur la nationalité ne pourra être évitée qu'à condition qu'il n'y ait plus de droits spécifiquement réservés aux Belges.

L'élargissement du droit de vote aux étrangers ne constitue cependant pas une alternative par rapport à la simplification de l'accès à la nationalité belge, ni vice-versa. Les deux réformes doivent être menées parallèlement dans la mesure où, d'une part, l'accès à la nationalité constitue un acte d'adhésion culturelle à une communauté humaine qu'on ne peut pas imposer aux étrangers, et où, d'autre part, le droit de vote constitue la contre-partie au prélèvement de l'impôt auquel les étrangers sont également soumis. Inévitablement, il y aura toujours des ressortissants étrangers désireux de garder, pour une raison quelconque, leur nationalité d'origine et ne souhaitant pas (encore) adopter la nationalité belge. Mais ces personnes doivent également pouvoir faire valoir leurs droits fondamentaux, dont leurs droits électoraux. La participation à la vie politique de la société belge doit être permise indépendamment du sentiment culturel d'appartenance, autrement dit sans contraindre la personne étrangère à nier sa nationalité d'origine.

La présente proposition de loi s'inscrit également très clairement dans le cadre plus large de la lutte contre le racisme. Une simplification maximale de l'accès à la nationalité belge est antinomique par rapport aux idées défendues par l'extrême-droite, qui entendent que le Belge bénéficie d'une plus-value, qu'il tire de sa qualité de ressortissant belge, par rapport à ses concitoyens d'une autre nationalité. Dans ce cadre et sciemment, nous n'avons pas voulu prévoir un traitement privilégié quelconque en faveur de nos concitoyens ressortissants d'un autre pays membre de l'Union européenne. Quel que soit le pays d'origine, la procédure d'acquisition de la nationalité belge doit être simplifiée pour chacun et devenir le plus souvent purement administrative.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Cet article supprime une distinction entre les enfants nés de parents belges selon que leur naissance a eu lieu sur le sol belge ou à l'étranger. Il est proposé que tout enfant né d'un parent belge soit automatiquement Belge, quel que soit son lieu de naissance.

Art. 3

Net als het vorige artikel werkt artikel 3 van dit voorstel een onderscheid naar geboorteplaats weg, met dien verstande dat het hier om adoptiekinderen gaat. Er wordt voorgesteld dat elk kind dat door een Belg wordt geadopteerd, automatisch Belg wordt, ongeacht of het kind op het Belgische grondgebied dan wel in het buitenland is geboren.

Art. 5

Dit is het belangrijkste artikel van het voorstel: het biedt alle vreemdelingen die gemachtigd zijn zich in België te vestigen en die er al ten minste vijf jaar verblijven (drie jaar voor de vluchtelingen en staatlozen), de mogelijkheid de Belgische nationaliteit te verwerven op gewone verklaring. Er zij op gewezen dat de in dit artikel bepaalde verblijfsduur overeenstemt met de termijn die momenteel vereist is voor de toekenning van de naturalisatie door de wetgevende macht. In vergelijking met die naturalisatie vormt de machtiging tot vestiging op het Belgische grondgebied de enige bijkomende voorwaarde.

Art. 6

Dit artikel, betreffende de verkrijging van de Belgische nationaliteit door nationaliteitskeuze, brengt de wet in overeenstemming met de bij dit wetsvoorstel aangebrachte wijzigingen in de artikelen 15, 19 en 24 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (cf. infra, artikelen 7, 10 en 13). Dat geldt in het bijzonder voor de vereenvoudiging van de procedure die de mogelijkheid uitsluit de bewijzen van een werkelijke band met België te beoordelen.

Art. 7

Dit is nog een belangrijk artikel van het voorstel. Het vereenvoudigt de procedure voor alle wijzen waarop de Belgische nationaliteit kan worden verkregen, met uitzondering van naturalisatie door de wetgevende macht. Die vereenvoudigde procedure blijft beperkt tot een gewone nationaliteitsverklaring die op de gemeente wordt afgelegd, zonder dat het parket daartegen verzet kan aantekenen. Ieder optreden van de rechterlijke macht wordt derhalve onmogelijk gemaakt. Tevens wordt het begrip «volgende wil tot integratie» als voorwaarde om de nationaliteit te verkrijgen, opgeheven.

Art. 3

Tout comme l'article précédent, l'article 3 de la présente proposition supprime une distinction selon le lieu de naissance, mais entre enfants adoptifs cette fois. Il est proposé que tout enfant adopté par un Belge soit automatiquement Belge, que cet enfant soit né sur le sol belge ou à l'étranger.

Art. 5

Il s'agit de l'article clé de la proposition : il généralise la possibilité d'acquérir la nationalité belge par une simple déclaration, à tous les étrangers autorisés à s'établir en Belgique et qui y résident depuis au moins cinq ans, ou même trois ans pour les réfugiés et les apatrides. A noter que les durées de résidence prévues ici sont celles actuellement exigées pour l'octroi de la naturalisation par le pouvoir législatif. Par rapport à cette dernière, l'autorisation d'établissement sur le territoire belge constitue la seule condition supplémentaire.

Art. 6

Cet article, relatif à l'acquisition de la nationalité par option, constitue une mise en concordance par rapport aux modifications apportées par la présente proposition aux articles 15, 19 et 24 du Code de la nationalité (cf. infra, articles 7, 10 et 13), en particulier en ce qui concerne la simplification de la procédure qui exclut la possibilité d'apprécier les preuves d'attaches véritables avec la Belgique.

Art. 7

Il s'agit d'un autre article important de la proposition. Cet article simplifie la procédure pour toutes les formes d'acquisition de la nationalité belge autres que la naturalisation par le pouvoir législatif. Cette procédure simplifiée se limite à une simple déclaration de nationalité faite à la commune, sans possibilité pour le parquet d'y faire opposition. Toute intervention du pouvoir judiciaire est dès lors supprimée, ainsi que la notion de «volonté suffisante d'intégration» comme condition d'accès à la nationalité.

Art. 8

In verband met de procedure voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit door de buitenlandse echtgenoot van een Belg voorziet artikel 8 van dit wetsvoorstel op dezelfde wijze in de opheffing van de inwilliging van de rechtbank van eerste aanleg.

Art. 9

In verband met de procedure voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit wegens het bezit van de staat van Belg voorziet ook dit artikel in de opheffing van de inwilliging van de rechtbank van eerste aanleg.

Art. 10

Dit belangrijke artikel verlicht in aanzienlijke mate de voorwaarden tot toekenning van naturalisatie door de wetgevende macht. Elke vereiste inzake verblijfsduur in België vervalt wegens de verlaging tot vijf jaar in de procedure tot verkrijging van de nationaliteit op basis van de vestiging op het grondgebied (cf. supra, artikel 5). Het volstaat in België te verblijven en ernstige en actuele redenen aan te halen om zijn aanvraag te verantwoorden.

Voor hen die in het buitenland verblijven, kan de voorwaarde van het verblijf in België zelfs worden vervangen door het bewijs van een werkelijke band met België. Die bewijzen, alsook de motivering voor de aanvraag, dienen door de Kamer van volksvertegenwoordigers te worden beoordeeld. Die verplichte beoordeling verklaart de opheffing van soortgelijke bepalingen in de andere procedures, die bijgevolg louter administratief worden (artikel 14, derde lid, en artikel 16, § 2, 4°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit).

Art. 11

Dit artikel vloeit voort uit de vervanging van artikel 15 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit (zie hierboven, artikel 7). Het heft eveneens de «voldoende wil tot integratie» op als voorwaarde voor de toekenning van de naturalisatie door de wetgevende macht.

Art. 12

Dit artikel voorziet in de opheffing van verscheidene gevallen van verlies van de nationaliteit die komen te vervallen wegens de wijzigingen die door andere bepalingen worden aangebracht.

Art. 8

L'article 8 de la présente proposition de loi supprime de la même manière l'agrément du tribunal de première instance dans la procédure d'acquisition de la nationalité belge par le conjoint étranger d'une personne belge.

Art. 9

Cet article supprime également l'agrément du tribunal de première instance dans la procédure d'acquisition de la nationalité belge en raison de la possession d'état de Belge.

Art. 10

Cet article important allège considérablement les conditions d'octroi de la naturalisation par le pouvoir législatif. Toute exigence de durée de résidence en Belgique est supprimée du fait de son abaissement à cinq ans dans la procédure d'acquisition en raison de l'établissement sur le territoire (cfr. supra, article 5). Il suffit de résider en Belgique et de faire valoir des motifs sérieux et actuels pour justifier sa demande.

Pour ceux qui résident à l'étranger, la condition de résidence en Belgique peut même être remplacée par la preuve d'attaches véritables avec la Belgique. Ces preuves, ainsi que les motifs de la demande, devront être appréciés par la Chambre des représentants. Cette appréciation nécessaire justifie que les dispositions similaires soient supprimées dans les autres procédures devenant purement administratives (articles 14, alinéa 3, et 16, § 2, 4°, du Code de la nationalité).

Art. 11

Cet article résulte du remplacement de l'article 15 du Code de la nationalité (cfr. supra, article 7) et a également pour conséquence de supprimer la «volonté suffisante d'intégration» comme condition d'octroi de la naturalisation par le pouvoir législatif.

Art. 12

Cet article supprime plusieurs cas de perte de la nationalité qui deviennent sans objet du fait des modifications apportées par d'autres dispositions.

Art. 13

Dit artikel voorziet in de opheffing van de inwilliging van de rechtbank van eerste aanleg bij de procedure voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit.

Art. 14

Dit artikel volgt uit de vereenvoudiging van verscheidene procedures voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit, in het bijzonder door de opheffing van de tussenkomst van de rechterlijke macht.

Art. 15

Dit artikel heft verscheidene bepalingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit op.

Artikel 11*bis* van dat Wetboek wordt overbodig door de vereenvoudiging van de procedures voor de verkrijging van de Belgische nationaliteit in samenhang met artikel 12 dat de Belgische nationaliteit toekent aan de minderjarige kinderen van de personen die deze nationaliteit reeds hebben verkregen.

Artikel 23 wordt opgeheven om komaf te maken met de mogelijkheid om de nationaliteit van uit niet-Belgische ouders geboren Belgen in te trekken. Die vervallenverklaring, die sinds de naoorlogse periode niet meer is uitgesproken, geschiedde vaak op basis van zeer subjectieve criteria en is het overblijfsel van een flagrante discriminatie op grond van de geboorte.

Artikel 30 van dat Wetboek is een overgangsbepaling die overbodig wordt ingevolge de wijzigingen die bij dit voorstel worden aangebracht.

F. LOZIE
M. SCHÜTTRINGER

Art. 13

Cet article supprime l'agrément du tribunal de première instance dans la procédure de recouvrement de la nationalité belge.

Art. 14

Cet article résulte de la simplification de plusieurs procédures d'acquisition de la nationalité belge, en particulier par suppression de l'intervention du pouvoir judiciaire.

Art. 15

Cet article abroge plusieurs dispositions du Code de la nationalité.

L'article 11*bis* de ce Code devient inutile du fait de la simplification des procédures d'acquisition de la nationalité belge en lien avec l'article 12 qui attribue la nationalité belge aux enfants mineurs de ceux qui l'ont acquise.

L'article 23 est abrogé afin de supprimer la possibilité de retirer la nationalité aux Belges nés de parents non belges. Cette déchéance, qui n'a plus été prononcée depuis l'après-guerre, s'opèrait le plus souvent sur la base de critères très subjectifs et constitue la survivance d'une discrimination flagrante sur base de la naissance.

L'article 30 de ce Code constitue une disposition transitoire devenant sans objet du fait des modifications apportées par la présente proposition.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 8, §1, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«§ 1. Belg is het kind geboren uit een Belgische ouder.»

Art. 3

Artikel 9 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 9 - Belg wordt de dag dat de adoptie uitwerking heeft, het kind geadopteerd door een Belg indien het kind op die datum de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt of niet ontvoegd is.»

Art. 4

In hoofdstuk III van hetzelfde Wetboek wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door het volgende opschrift:

«Afdeling 1 - Verkrijging van de Belgische nationaliteit op grond van de vestiging in België.»

Art. 5

Artikel 12*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 12*bis* - De vreemdeling die gemachtigd is zich in het Rijk te vestigen, kan de Belgische nationaliteit verwerven door een verklaring die overeenkomstig artikel 15 wordt afgelegd, ingeschreven en betekend, op voorwaarde dat hij op het ogenblik van de verklaring de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en dat hij gedurende ten minste vijf jaar zijn hoofdverblijf in België heeft.

Die termijn wordt teruggebracht tot drie jaar voor wie in België als vluchteling of staatloze erkend is

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 8, § 1er, du Code de la nationalité belge, est remplacé par la disposition suivante :

«§ 1er. Est Belge l'enfant né d'un auteur belge.».

Art. 3

L'article 9 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 9 - Devient Belge à la date à laquelle l'adoption produit ses effets, l'enfant adopté par un Belge, si, à cette date, il n'a pas atteint l'âge de dix-huit ans ou n'est pas émancipé.».

Art. 4

Dans le chapitre III du même Code, l'intitulé de la section 1 est remplacé par l'intitulé suivant :

«Section 1 - Acquisition de la nationalité belge en raison de l'établissement en Belgique.»

Art. 5

L'article 12*bis* du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 12*bis* - L'étranger qui est autorisé à s'établir dans le Royaume peut acquérir la nationalité belge par une déclaration faite, inscrite et mentionnée conformément à l'article 15, à condition qu'au moment de la déclaration, il soit âgé de plus de dix-huit ans et qu'il ait sa résidence principale en Belgique depuis au moins cinq ans.

Ce délai est réduit à trois ans pour celui dont la qualité de réfugié ou d'apatride a été reconnue en

krachtens de internationale overeenkomsten die er van kracht zijn of krachtens artikel 57 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.»

Art. 6

In artikel 14 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) in het eerste lid wordt het 3° vervangen door de volgende bepaling:

«3° zijn hoofdverblijf in België hebben sinds ten minste een jaar»;

2°) het derde lid wordt weggelaten.

Art. 7

Artikel 15 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 15 - § 1. De verklaring wordt afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft. Die verklaring wordt onmiddellijk ingeschreven en vermeld overeenkomstig artikel 22, § 4.

§ 2. De inschrijving wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand aan de belanghebbende betekend. De verklaring heeft gevolg vanaf de inschrijving».

Art. 8

In artikel 16, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 6 augustus 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) in het 1° en 2° worden de woorden «afgelegde en ingewilligde» telkens vervangen door de woorden «afgelegde, ingeschreven en vermeldde»;

2°) het 3° wordt opgeheven;

3°) het 4° wordt opgeheven.

Art. 9

In artikel 17 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Belgique en vertu des conventions internationales qui y sont en vigueur ou en vertu de l'article 57 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.».

Art. 6

A l'article 14 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1°) au premier alinéa, le 3° est remplacé par la disposition suivante :

«3° avoir sa résidence principale en Belgique depuis au moins un an»;

2°) l'alinéa 3 est supprimé.

Art. 7

L'article 15 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 15. - § 1er. La déclaration est faite devant l'officier de l'état civil du lieu où le déclarant a sa résidence principale. Cette déclaration est immédiatement inscrite et mentionnée conformément à l'article 22, § 4.

§ 2. Notification de l'inscription est faite au déclarant par l'officier de l'état civil. La déclaration a effet à compter de l'inscription.».

Art. 8

A l'article 16, § 2, du même Code, modifié par la loi du 6 août 1993, sont apportées les modifications suivantes :

1°) au 1° et au 2°, les mots «faite et agréée» sont chaque fois remplacés par les mots «faite, inscrite et mentionnée»;

2°) le 3° est abrogé;

3°) le 4° est abrogé.

Art. 9

A l'article 17 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1°) het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

«De persoon die gedurende tien jaar zonder onderbreking in het genot is geweest van het bezit van de staat van Belg kan, wanneer zijn Belgische nationaliteit wordt betwist, de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring die wordt afgelegd, ingeschreven en vermeld overeenkomstig artikel 15, zonder dat die inschrijving evenwel kan worden geweigerd om een andere reden dan dat het beweerde bezit van staat ontoereikend is.»;

2°) in het derde lid worden de woorden «de inwilliging van» telkens weggelaten.

Art. 10

Artikel 19 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 19 - Om de naturalisatie te kunnen aanvragen, moet de belanghebbende volle achttien jaar oud zijn, zijn hoofdverblijf in België hebben en ernstige en actuele redenen aanhalen om aan die aanvraag te verantwoorden.

Verblijf in het buitenland kan met verblijf in België worden gelijkgesteld, wanneer de aanvrager bewijst dat hij een werkelijke band met België heeft verworven of bewaard.».

Art. 11

In artikel 21, §4, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 13 april 1995, worden de woorden «en de in artikel 15, §2, bedoelde voorwaarden en omstandigheden» weggelaten.

Art. 12

In artikel 22 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) in § 1, worden het 5°, 6° en 7° opgeheven;

2°) paragraaf 3 wordt opgeheven;

3°) in §4, eerste zin, worden de woorden «De verklaringen bedoeld in §1, 2° en 5°, worden afgelegd» vervangen door de woorden «De verklaring bedoeld in §1, 2°, wordt afgelegd»;

4°) in §4, tweede zin, worden de woorden «Zij worden ingeschreven» vervangen door de woorden «Zij wordt ingeschreven»;

1°) l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«La personne qui a joui de façon constante durant dix années de la possession d'état de Belge peut, si la nationalité belge lui est contestée, acquérir la nationalité belge par une déclaration faite, inscrite et mentionnée conformément à l'article 15, sans toutefois que cette inscription puisse être refusée pour un motif autre que le caractère insuffisant de la possession d'état alléguée.»;

2°) à l'alinéa 3, les mots «l'agrément de» sont chaque fois supprimés.

Art. 10

L'article 19 du même Code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 19 - Pour pouvoir demander la naturalisation, il faut être âgé de dix-huit ans accomplis, avoir sa résidence principale en Belgique et faire valoir des motifs sérieux et actuels pour justifier cette demande.

Peut être assimilée à la résidence en Belgique, la résidence à l'étranger lorsque le demandeur prouve qu'il a acquis ou conservé des attaches véritables avec la Belgique.».

Art. 11

Dans l'article 21, § 4, alinéa 1er, du même Code, remplacé par la loi du 13 avril 1995, les mots «et aux conditions et circonstances prévues à l'article 15, § 2» sont supprimés.

Art. 12

A l'article 22 du même Code, sont apportées les modifications suivantes :

1°) au § 1er, les 5°, 6° et 7° sont abrogés;

2°) le § 3 est abrogé;

3°) au § 4, première phrase, les mots «Les déclarations prévues au § 1er, 2° et 5°, sont faites» sont remplacés par les mots «La déclaration prévue au § 1er, 2°, est faite»;

4°) au § 4, deuxième phrase, les mots «Elles sont inscrites» sont remplacés par les mots «Elle est inscrite»;

5°) in §4, vierde zin, worden de woorden «Bovendien worden deze verklaringen vermeld» vervangen door de woorden «Bovendien wordt deze verklaring vermeld».

Art. 13

Artikel 24 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 24 - Hij die de Belgische nationaliteit heeft verloren, kan ze door een overeenkomstig artikel 15 afgelegde, ingeschreven en vermelde verklaring herkrijgen op voorwaarde dat hij op het tijdstip van de verklaring ten minste achttien jaar oud is en hij sinds ten minste een jaar zijn hoofdverblijf in België heeft gehad.».

Art. 14

In artikel 25 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°) in het eerste lid worden de woorden «Het beschikkend gedeelte van de op grond van de artikelen 15 tot 17 en 24 genomen eindbeslissingen» vervangen door de woorden «Het beschikkend gedeelte van de op grond van de artikelen 12*bis*, 15 tot 17 en 24 afgelegde, ingeschreven en vermelde verklaringen»;

2°) in het derde lid worden de woorden «de eindbeslissing tot inwilliging van» weggelaten.

Art. 15

De artikelen 11*bis*, 23 en 30 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven.

18 juni 1997

F. LOZIE
M. SCHÜTTRINGER
V. DECROLY

5°) au § 4, quatrième phrase, les mots «Ces déclarations sont, en outre, mentionnées» sont remplacés par les mots «Cette déclaration est, en outre, mentionnée»

Art. 13

L'article 24 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 24 - Celui qui a perdu la nationalité belge peut la recouvrer par une déclaration faite, inscrite et mentionnée conformément à l'article 15, à condition qu'au moment de la déclaration, il soit âgé de plus de dix-huit ans et qu'il ait sa résidence principale en Belgique depuis au moins un an. ».

Art. 14

A l'article 25 du même Code, sont apportées les modifications suivantes:

1°) à l'alinéa 1er, les mots «Le dispositif des décisions définitives prises en application des articles 15 à 17 et 24 » sont remplacés par les mots «Le dispositif des déclarations faites, inscrites et mentionnées en application des articles 12*bis*, 15 à 17 et 24»;

2°) à l'alinéa 3, les mots «la décision définitive agréant» sont supprimés.

Art. 15

Les articles 11*bis*, 23 et 30 du même Code sont abrogés.

18 juin 1997